

Előfizetési díj.

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy írá helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám hóvá a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

AZ ÉRTÉKESB CÍKKEK DIJÁZTATNAK.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszor hasznosított garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint és Vogler (Wallfischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasensteint és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Budapest szervitátor 5. sz. Braun Ede hirdetményi ügynöksége, József utca 10. sz. 1. emelet

Nyitási díjak

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

a

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

hatodik évfolyama harmadik évnegyedére.

A Kelet előfizetési ára:

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 frt.
Negyedévre	4 „
Egy írá	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A rendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólított könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolc egyszerre beküldött előfizetés után tisztelt példánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,

a „Kelet” kiadója.

Badn-Baden jul. 30-án

Az amerikai Egyesült Államokban a legközelebbi elkválasztások bőséges alkalmunk lesz a köztársasági intézményen alapuló s általa életbeléptetett ideális eszmék árnyolá-laival megismerkedni.

Mily épen veszi ki magát a politikai hitvallás: minden ember egyenlő s azért emberi méltóságunkkal ellenkezik az, hogy valaki születéséből fogva oly jogokkal bírjon, melyek emberisáit hozzá alattvalói viszonyba helyezik; mit szabadakaratú lények, az emberek — ha rymással társadalmi viszonyba lépnek — magk alkotják erre vonatkozó törvényeket, melyeknek végrehajtása a közbizalom által erre bízott férfura bízatik. E főtisztviselői hatalommal való viszársítás meggálása végett a vasztás csak egy bizonyos időre történik, mé pedig a lehető legrövidebb időtartamra st.

Igen, a az emberek angyalok volnának, vagy legalis nem ismernék az önérdék, haszonlesés, irység, gyűlölet s e categoriába eső számtalan rt, de mégis emberi érzelmeiket, hanem csúpi egymás iránti szeretetben járulnának a vasztási urnához, szívök sugalma szerint latol a jelöltek emberi s polgári éré-

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A

PERCUMONTI VÁRKASTÉLY.

Regény.

Írta:

SAND GYÖRGY.

Utolsó rész.

(Folytatás.)

XVI.

Midőn fari betöltötte a huszonegy évet, azaz, két héal hozzánk jöttele után, s midőn minden gyéink el lettek rendezve, aláírva, törvényre, befejezve s Alix asszony kilegitve s jótartva utját Monaco felé vette, hol a telet ándékozott tölteni, Armond Jakab Henrikkel együtt a percumonti várkastélyba tette lakását.

Még ekor szép meleg napok jártak, tüzet nem kellett rakni s naponta láttuk egymást. Ninie isasszony mehetett nővérével, a mikor csak ldve tartotta, hajókat eregetni a forrás vizére. Bebellenek mindig jól megrakott asztala llt, a nélkül, hogy sok fáradságába kerüljön lna, nagy drámai jelenetei lettek volna szécsnéjával. Mielte végezte tani-tói szerepét, onnal szaladt, vagy egy foglyot megkoppasztat, vagy vajat venni s más gazdaszonyi dolg igazítani. Soha sem volt sem-

nyeit s így a jók legjobbjára adva szavazatukat, akkor ezen, minden négy évben visszatérő elnkválasztás oly tökéletes intézmény volna, mely után méltán epedhetne a legalkotmányosabb monarchia alattvalója is.

Hanem mindez másképen van s valóságban a minden negyedik évben visszatérő elnkválasztás nem egyéb, mint egy ekseredet párharc, melynél egy igen csekély töredéket kivéve a nagy többség minden egyébre inkább gondol, mint arra, hogy a közjó érdekében a legérdemesebb polgárt is méltóságra emelje.

Ezuttal nem szándékozom azon szomorú jelenségekkel foglalkozni, melyek az elnkválasztással járnak, hanem egy más az elnkválasztással szorosan összefüggő bajjal.

Tudvalevőleg az új elnökkel általános változás történik az államhivatalnokok statusában; hogy e nagymérvű fölforgatás mit jelent, arról fogalmunk lehet, ha tekintetbe vesszük, miszerint azon hivatalnokok száma, kiket az elnök közvetlenül vagy közvetve kinevez, meghaladja a 80,000-et.

A ki azt hinné, miszerint a hivatalnokokban, tekintettel azon körülményre, melynél fogva csak rövid időre neveztetnek ki s állásuk bizonytalan, hiány lehetne, az igen csalatkozik: a „Pall Mall Gazette” amerikai tudósítója szerint, ki hosszabb idő óta tartózkodik ott s alaposan ismerheti az ottani viszonyokat, nem kevesebb, mint 700—800,000 pályázó találkozik az alkalommal, körülbelül 9—10 minden állásra.

A pályázók a maguk részéről minden lehetőséget elkövetnek céljuk elérésére, megvesztegetés, megvásárolt pártfogás, fényes ígéretek a legközönségesebb eszközök közé tartoznak.

Egyébiránt a magyarországi megyei választások s kinevezések is, hol a komasági s sógorsági viszony urálja nagyrészt a közérdeket, elég okot szolgáltatnak a megbotránkozásra, de az alfordnak ama hírhedt vármegyében, hol a főispántól kezdve az utolsó inrokig ugyanegy család tagjai bírák az összes tisztviselői állásokat, sem találhatnánk oly visszaéléseket, melyek az amerikaiaknál közönségesen előfordulnak csak megközelítőleg is össze volnának hasonlíthatók.

Legyen elég a sokból következő részleteket kiemelnem: L étezenek Amerikában bizonyos emberek, kik iparszerűleg folytatják elienéseiknek hivatalba juttatását, persze ezek pártfogásukat csak jópénzért vetik a latba: az ár, melyért azily protektor-ök pártfogásukat eladják, sokszor meghaladja az egész összeget, mit a kine-

vezendő megnyerendő hivatala után az egész négy éven át huzni fog, különösen oly állásoknál történik ez, hol a hivatalnoknak alkalm lehet, ha lelkiismeretével összeférhetőnek találja, rendkívüli jövedelmek szaporítani füzetését.

Természetes az illető, ki a megvásárolt protectio alapján nyerte el állását, igyekezni fog először azt az összeget kinyerni, mit az állás elnyerésére kockáztatott, azután pedig nehezen éri be az állásával járó dícsőséggel, hanem lesz gonja saját zsebeire is.

Az olvasók talán emlékezni fognak még azon botrányos visszaélésekre, melyek nem rég napfnyre kerültek s melyekben az elnök egy testvére, a hadügyminister s néhány legfőbb állású államhivatalnok compromittálva volt. A fennálló törvények szerint államhivatalnok nem pályázhat semmizsin alatt szállítási jogért, előfordul azonban az az eset, hogy az illető, kire a választás vagy kinevezés bízva volt, fingált név alatt maga magát nevezte ki; ez már felül mul mindent, mit az ember magának e tekintetben elképzelhet.

Nem akarom a köztársasági intézményt, mint ilyet elvetni, sőt magam is azon nézetben vagyok, hogy lehetnek viszonyok, melyekre ily kormányforma leginkább illik; e sorokkal csupán némi világosságot akartam vetni az ugynevezett demokraták azon eljárására, melynél fogva nem röstellik a szabadelvű intézményeket köpenyegül használni turpisságai üzésére.

B. d. Arny Sándor.

Az omladináról és Kaszapinovic

pancsovai ügyvéd elfogatásáról pancsovai rendes levelezőnkől a következő érdekes tudósítást vettük: Pancsova, 1876. július 31-én. Pancsova Ujvidék után főfészke az omladinának. Itt azonban nem igen tud nyíltan garázdálkodni, kivált mióta az itteni németek alkotmányhű része jutott többségre a ministeriumban. Szomorú jelenség, hogy ezek éppen most, e válságos időben, megengedik magukat ingatni, nagyobbrészt apathiával viseltetnek a közügyek iránt, sőt néhányan teljesen a szerb párthoz szegődtek. Ez aggasztó tümeny főokai: a helyi szabadelvű politika politikátlan-sága, a közügyek élén álló emberek erélytelensége, a társadalmi téren buzgó hazafissággal működni képes lelkesült magyar elem hiánya. Az itteni magyarok, nagyrészt hivatalnokok, részben nem teljesen megbízhatóak, részben pedig lanyha érzületűek, közönyösek a haza és nemzet érdeke iránt. Az e tekintetben kivéte-

les egy-két ember nem képes korászul szolgál-ni a hazafisság terjedésének.

Igy az omladina szerb tövise alattomban buján tenyész a város határára, gyökerei a uvidékiéivel közösek, ágai Belgrádba átnyultak.

De a gyomlálás valahára megkezdődött és erélyesen foly. Az elfogott Miletics iratai folytán leginkább compromittáltak közé tartozik Kaszapinovic helybeli ügyvéd. Azt a helyi törvényszék kir. ügyésze tegnap reggel 4 órakor katonai fedezett mellett elfogta és ma reggel az alügyész kíséretében a fővárosba szállíttatta.

A letartóztatott elnöke volt a helybeli sláv nemzetbizottmányának (Slavni narodni odbor u Pancevi) mely a szerb összeesküvésnek hathatós, jól szervezett organuma volt rendes közegekkel, a maga hivatalos pecsétjével stb.

E bizottmány rendkívüli buzgalmat fejtett ki a szerb felkelés segélyezésében is. Követítése folytán innen jelentékeny pénzüsszeg és számos harczképes férfi jutott át Szerbiába.

Kaszapinovic iratai nyomán alkalmasint még több helyi czinkosa is kerül a törvény kezébe; úgy hírlik, hogy néhány állami hivatalnok is ez ügybe van bonyolítva.

Az elfogott ügyvéd mondotta egykor a városi képviselő közgyűlésén: „Majd eljön az iszonyu megtorlás napja.” Ohajtandó, hogy az már is eljött legyen és hogy komoly számadásra vonassanak mindazok, kiknek mestersége a honárulás.

r. l.

— Az új bank-szervezetről azt

írja a „Hon”, hogy a magyar kormány minden törekvése oda irányul, hogy a megoldás ne szenvedjen hosszú halasztást, hogy az új bank már a jövő év elején kezdje meg működését. Széll Kálmán p. ü. miniszter teljes erővel azon lesz, hogy a vámszövetségre, a bankügyeményre és a quótarányra nézve egy időben lejáró cyclus állapíttassék meg.

A háboru.

A török haderő délről keletre történt irányváltoztatása, melyet a csatatérről érkezett utóbbi sürgönyökből következtetni lehetett, nem jelenthet egyebet, mint hogy a törökök délkeleti irányban akarnak Szerbiába benyomulni, és pedig Gurgosovác felé, hogy Csernajeft és Lesjanin hadtestei közé beékeljék magukat.

A „N. H.”-nak Kalafatból az éjjel érkezett eredeti sürgönye azt jelenti, hogy Hafiz pasa tegnapelőtt, s ugyanakkor Achmed

— És nem is fogok szólni, válaszolt fiam.

Nem tudnám jól elmondani a mit érzek, szívem igen tele van.

Vignollette egészen emlékembe hozta első ifjuságom boldog perceit, az első szerelem kéj mámorát; minden fálavél ott, minden fűszalacska, egy lap volt életemből s tiszta lángoló képet rajzolt előmbé.

Az Emilia lakhelye szentély előttém.

Elhinné-e édes atyám, hogy még eddig nem mertem bepillantani szobájába, még ki-vülről sem, a gyakran nyitva hagyott ablakon át? A szalonban ruindig csak a butorok művésien himzett bevonatát szemléltém, melynek oly türelémmel öltögetett számai, oly fűszel egygyé olvasztott árnyalatai, szemrehányásként integettek felém, a töle távol elvesztegetett vagy rosszul felhasználó órákért. Minő borzasztó különbség van, egy tiszta lelki nő s egy még nem is megromlott férfi élete közt! Emilia már huszonekét éves; három-négy évet töltött el, hasztalanul várva, hogy szeszélyem visszavegyenem körébe s a mely évek talán legnehezebbek voltak egy nő életében! Mielte legyőzte, az egyedüllet okozta szenvedéseket, vagy önként beleadta magát s elég csak egy tekintetet vetni, ide bárszony sima arcára, fénytől ragyogó szemébe és róza piros ajkaira, hogy az ember meggyőződjék, miszerint soha egy szentségtelen, vagy bár merész gondolat nem veté árnyát e gyöngéd virágra, e fénylő drágakőre.

Jakab együtt töltött bizalmas óráiban meggyóna nekem egyszerű bölcsáit, nem nevettem felettök, mert eszembe jutottak rosszultóltótt mámoros óráim. Ha magammal ki is békültem már, jól feltételeim következtében, de Emiliával szemben most sem tudok menekülni a szégyen egy bizonyos nemétől.

Ejeb pasa Gramadánál átlépték a határt s onnan a szerb csapatokat elűzték, Suleiman pasa pedig Pandiralonál, mely keletről függélyesen fekszik a Gramadából Gurgosovác felé vezető uton, támadást intézett az ott levő 8 szerb zászlóal elele, mely 12 ágyuval rendelkezett. A támadás sikeréről hírek még nem érkeztek.

E két oldalról Gurgosovácra felé intézett támadás kétségben kívül helyezi, hogy Abdul-Kerim Osman pasával együtt combinált hadműveletet intéz a szerb hadállás ellen.

Pandiraloból igen kényelmes, alig öt órányi út vezet épen a gramada-gurgosováci ut közepére. Ha tehát a törökök támadása Gramadánál sikerült, úgy, hogy előnyomulások lehetségessé vált, akkor a Pandiralo mellett álló szerb csapatoknak vissza kell vonulniok, mert ezen állásban egész hátvonulak fenyegetve van. A kérdés természetesen csak az, vajjon a törökök sikere Gramadánál oly márvú volt-e, mely előnyomulásukat 6—7 órai távolságra biztosította.

Említtük, hogy a szultán egyik hadsegédjét küldé a viddini táborba. Konstantinápolyból most erre vonatkozólag azt jelentik, hogy a szultán határozott utasítást küldött a seraskiernek pár nap előtt, hogy tekintettel az európai diplomatiái helyzetre, kezdje meg a döntő műveleteket. Mint-hogy azonban Abdul-Kerim pasa késlekedése a konstantinápolyi kormánykörökben igen feltűnt, a szultán egyik hadsegédét küldötte el a csata színhelyére, hogy kimerítő és hű értesülést szerezzen magának az ottani viszonyokról.

A „Golos” igen érdekes közleményeket hoz a hercegovinai csatátrén történt utóbbi hadműveletekről. Nikita fejedelem Nevesinjénél megveretvén, tudvalevőleg Koritáig vonult vissza. Minthogy Mukhtar pasa a montenegróiakat visszavonulásuk közben egy ízben már harcra akarta kényszeríteni, de azok a harcot kikerülték, visszavonulásukat folytatták, Mukhtar pasa elhatározta, hogy Nikita csapatát bekeríti, hogy ilyképen kényszerítse őket harcra. Mukhtar pasa ennél fogva megszállta Bileket s így Nikita visszavonulási vonalát elvágta. Midőn a montenegróiak Banjani felé tovább akartak hátrálni, Vrbicánál találkoztak a törökökkel.

Igy állván a dolgok, a Nikita által kivívott győzelem igen furcsa színben tűnik fel. A montenegróiaknak tehát keresztül kellett magukat torniok az őket körülkerített török csapatokon, a mi ugy látszik, sikerült is. Ez a

Most egyesültünk végre, egymás körében lehetünk. Valahányszor közelíthetek hozzá, a nélkül, hogy toladokónak látszassam, igyekszem kiérdemelni mosolyát, segélyére lenni, mulatni őt, elbeszélgetvén a régi időről, szerelmünk eltölt boldog napjairól! Ő látom hogy jól emlékszik még mindenre, semmit sem feleddet el; szívesen veszi, hogy nekem is oly jó emlékező tehetségem van s sohajt vagy mosolyt kelt benne gyermeki töremeink s bánatink emléke. Azt bizonyonnyal gondolja ő, hogy e multak emlékeit nem azért elevenitem fel újra oly hévvel, hogy meddő bánkódásba temessem el ismét, de midőn a jelenbe is bele akarom szőni e szót „boldogság”, akkor veszem észre, hogy előbb a „bocsánat” kell elkezdennem, és mivel érzem, hogy ezt csak a javulás évei után érhetném el, inkább nem szölok neki semmit. Istenem! vajjon mikor érem el azt a napot, midőn így merek szólni hozzá: Légy nóm! Jakab sokkal boldogabb nálamnál, ő kell, hogy megbocsásson!

— Megengeded, szóltam most, hogy a szerelemre vonatkozólag egy gyakorlati tanácsot adjak a mély bölcsesétebb?

— Épen erre várok, miután elbeszéltem neked, lelki szenvedéseimet.

— Nő tehát! soha ne tégy vallomást nőnek a multakról. Ha titokról van szó, egy becsületes férfi soha sem árulja el más nőnek titkát s ha pedig nincs szükség titkolódásra, akkor nem kell nőd elé tárni könnyű győzelmeid képét. Kíméletlen fuvalat az, mely elhervasztja a menyasszonyi koszorút.

(Vége köv.)

montenegróiakra nézve mindenesetre siker volt; de, hogy azt miként lehet győzelemnek keresztelni, azt csak a montenegróiak tudják megmagyarázni.

Egyébként igen sajtáságos az, hogy még mindaddig nem lehet tudni, hogy tulajdonképpen hol állanak a montenegróiak. Mert hiszen ebből lehetne csak megítélni, az általuk kivívott „győzelem” jelentőségét.

A basi-bozokok ellen a porta igen erőlyesen lép fel. Mint egy török lapban olvassuk, a philippopolisi haditörvényszék Hadji Murad basi-bozuk csapatjából 14 embert ítél el kénszerdolgozási büntetésre és pedig egyet 9 évre, hármat 7 évre, kettőt 5 évre és nyolcat 3 évre. Hadji Muradot tudvalevőleg felkötötték. A kormány továbbá rendeletet bocsátott ki, hogy a basi-bozokok ezentúl ép úgy fognak a háboruban szolgálni, mint a redifek.

Az orosz politika törekvéseiről ma igen fontos hírek érkeztek. Egy berlini távirat szerint Oroszország a kaukázusi felkelést, melynek szításával Törökországot vádolja, esetleg felhasználandó csaus belli-nek tekinti. Egy pétervári távirat szintén azt mondja, hogy az orosz félhivatalosok a felkelés „kiinduláspontját” a török határterületre helyezik, a felbujtogatással ottomán alattvalókat vádolnak s a felelősséget a portára hárítják. Egy másik tudósítás szerint Pétervárott a berlini memorandum alapján ismét diplomáciai actiot készülnek megindítani. Oroszország azt kívánja, hogy a bulgáriai, boszniai s hercegovinai keresztény elem védelmére szükséges rendszabályok rácoztroyaltassanak a portára, mert ez nem tekinthető többé egyenjogú tagnak az európai concertben, melybe csak a krimi háboru folytán vétettet fel. Az említett három tartomány autonómiaja a legkevesebb, a mit meg kell valósítani. Az orosz czárné élére állott a bizottságnak, mely a keresztény sebesültek számára gyűjtéseket rendez. Ignatieff tegnapelőtt a czár által fogadtatott s azután több óra hosszat értekezett Goresakoffal.

Legujabb.

Belgrád, aug. 1. Itt bár hivatalosan dementalják, délen történt nagy megveretéről szóló hírek vannak elterjedve. Csernajeftnek a doni kozákok 50 főnöke egy feliratot küldött, melyben szerencsét kívánnak neki vállalatához.

Bécs, aug. 1. A „Pol. Corr.” jelenti Zarából: Muktar basa könnyen megsebesülve Bilekből Trebinjébe vonult vissza, ott 1000 basibozukot várva. A montenegróiak tegnap megtámadták Bileket, mi okból Muktar pasa minden csapatával ismét oda vonult. A Bilek melletti harc eldöntetlen, s még ma délelőtt is tartott. Trebinjében parancs folytán minden bört bezárattott; úgy látszik, hogy ott a végletekre is el vannak készülve.

Viddin aug. 1. A támadást a török hadsereg tegnapelőtt valóban minden oldalán megkezdte s erőlyesen folytatja. Ali

Romániai magyarok levelezése.

(Folytatás és vége.)

XI.

Néhai Dr. Oroszhegyi Józának Küszendzséről Bukarestbe írt levele 1862 okt. 8-án

Kedves barátom!

Első levedre: Oh non inavidum ferunt ruinae! Én a sorsommal mind eddig macakom daczolt férfit, most meg vagyok törve. Világom elborult. Földi üdvöm elenyészett. Jól mondod, hogy vesztésem kipótolhatatlan. Nem is iparkodom kipótolni. Mig te Pesten földi örömeket élvezteél, én ide érkezvén, nóm ölelésire tárt kezeimbe a gyászos levél jutott, mely nekem pokoli kínokat okoz.

Az óta ki voltam küldve a Dobrudzsába Hirsowa Kasasyba, a tatárok gyógyítása végett; hol 1½ hónapot töltöttem. De képzeld, hogyan bántak velem: Czako barátunktól szakállamra hitelezett gyógyszerimeket ingyen követelik stb. mi miatt jelen kedélyállapotom hozzájárultával a hatósággal meghasonlottam; s mivel a kormány mainapig sem küldött gyógyszereket — melyeket valóban ingyen hirdetett kiosztani, — visszatértem ide, hol három magam-féle hivatalnok facirkodik és igazán ingyen eszszük a kormány kenyerét; mely állapottal én azonnal felhagyok, mihelyt csak félig-meddig ki leszek elégítve. Akkor Moster felé, feldé és hazamegyek, hogy kétségbeesetten behunyni lássam a szemeket, melyek földi boldogságot tüdőköltettek.

Hirsováról Brailába is rándultam volt, hogy onnét cselédet s élelmiszereket hozzak, mert emitt semmi sem volt kapható; a tatárkosztom megbetegedtem s egy hétig lázban feküdtem. Majd megmondom azt is, hogyan ütött ki ama átrándulásom, melylyel tüzes nyelvet vittem sívár lakomba. Az alatt Czako is erre járt kedves nejének hazavitele végett. Nejevel meneteltem találkoztam, de kettőnkkel

pasától a harc eredményéről, semmi jelentés nem érkezett. Nisből hivatalosan ezeket távirják:

A török hadsereg zöme Hasszán Hairi pasa vezetése alatt Gramadától indulva északra nyomult Gurgusovác (másképp Knyazsevac) ellen, s a szerb csapatokat megszalasztotta. Ezzel egyidejűleg egy más török csapat-osztály is nyomult Bucsum felé. E közben Ozman pasa Zajcsártól délre Grlyánál átlépte a Timókot, azonban nem birta állását megtartani mivel Lesjanin a nem elég erős Fazly pasát Izvornál ismét megtámadta, a posztót pedig minden áron meg kellett tartani. Ozmán délfelé akar nyomulni valószínűleg, hogy Hairi pasával egyesüljön. Az operatívokat Abdul Kerim pasa vezeti Babina-Glavából, hol tegnap a török főhadi szállás volt. A mint most meg tudható, Csernajeft csapatait annak idejében nem Alexinác felé, hanem Vilanovácraon keresztül vonta vissza.

Bukarest, aug. 1. A kamara tegnapi ülésében csaknem egyhangulag elhatározta a ministerek vád alá helyezésének indoklását tárgyalás alá venni. Jonescu indítványára a külügyminister megígérte, hogy a semlegességre vonatkozó diplomáciai levelezést előterjesztendő. A kormány közlé, hogy Románia Törökország belegyezésével engedte meg a „vörös kereszt egylet” román ambulantiájának a Szerbiába való átlépést.

Belgrád, aug. 1. A harcztérről semmi tudósítás sem érkezett. Iszmilloff írja, hogy ő maga ugyan nem jó, de hogy sikerült neki Szerbia részére 200 orosz tisztet megnyerni s hogy ezek nagyrésze már utban van. Egy más oroszországi levél kikel a bécsi és budapesti lapok ellen, melyek az 1848. évet egészen elfelejtették. Holnapra Fadejeffet ide várják.

Belgrád, aug. 1. Csolak Antics ma érkezett tudósítások szerint a törökök támadását a Lizza planinán visszaverte és nagy veszteségeket okozott nekik és sok zsákmányt ejtett. Antics Szejnicza közvetlen közelébe nyomult előre.

KÜLFÖLD

Kolozsvár, 1876. aug. 3.

Regenség Konstáninápolyban. Legujabb hírek szerint Mehemed Rusdi pasa török nagyvezir terve az, hogy Murad szultán betegségének ideje alatt regenség vezesse a török birodalom ügyeit; a regenség élén Mehemed Rusdi pasa és Valide szultána állanak. A szultána egészen tudatlan, műveletlen nő, teljesen szabad kezét hagyja a nagyvezirnek, ki aztán valószínűleg meghusztaná a tervezett reformok keresztülvitelét.

A török alkotmánytervről, mely konstáninápolyi hírek szerint már aláíratott, sőt két hét múlva hatályba is fogna lépni, a következők jobb részleteket jelenthetjük:

nem. Itt a posta és telegráf rendszeren működik, tehát a tudósításokat megkaphatom, de úgy hiszem, nem fog kelleni, mert magam is indulandó vagyok. Azonban Dr. Lukács, kivel itt találkoztam, nagyon ígért tudósításával adósom. Tiszteletem mellett kérdésöködől tőle. Itt különben igen jó állomásom lehetne, mert ha 2000 piastert fizetésem 20 lírát teszen, miből lehetne élni, de mindentől elment a kedvem.

Különben is a török szolgálat mindenkor megkapható; miként hogy előleg is nekem Damaskus vagy Drinnápoly volt ígérve mint ezredorvosnak; mely állásban majd, ha egészen kétségbe essem, eltengethetem terhes napjaimat.

Társaság a kiolthatlan vágya lelkemnek, mi itt nincs, csak vannak kétféle tollatlan állatok, melyek egymás szívét marcangolják. Dr. Lukács társaságában volt Péchy ur által küldtem Buda. S ajándékaiképen Stambulból magammal hozott arany himezetes cipőket Kernének. Megkaptam-e? Lázár Györgyöt pedig kedves nejével együtt üdvözöld nevében. Rozs, hogy ily keserűségemben irántam oly részvétlenek. Ellenben töled kedves barátom és áldott nődtől valóban enyhítő balzsam volt a legalább szándékolt vigasz. Jól esett pesti barátim emlékezete is. Ama hír nőmről, fájdalom, nem állir volt, mert a szót magam ejtém ki először Czakónál előtt: „hogy ma valószínűleg övegy vagyok”. Ugy is áll, hogy ki most ipam sept. 16-ik levele szerint, nóm álapotát mint orvos ítélté, nem bíztem életben, de valami hiru lerázhatatlan remény még hozzá csábít. Igen, hogy végtelenül szerettemnek sírjára boruljak. Azért küldöm haza, hogy az Oláhországi levegőtől megkíméljem és ime a hoi levegő megtagadattól tőle.

Felösleg mondanom, hogy óránként síró gyermekké lettem. Horvátok jul. hóban Galaczon lettemkor biztos tudomásom szerint Ba-

Az eredeti alkotmányterv 140 cikkből állott, de Midhat öszzevonta azoknak tartalmát 70 cikkbe. E hosszú munkálatban muzulmánokról és keresztényekről egy szóval sincs említés téve, mindenütt csak „ottomán alattvalók”-ról van szó. A tervezet a következő főrészekből áll:

1. Az uralkodó chartá-t ir alá, melyben kijelenti, hogy az érvényben levő rendszer megszűnik létezni és egészen új alkotmánysernek ad helyet.

2. A „Seri” törvények polgári ügyekre nézve nem érvényesek. A keresztények tanuvalomása anynyiba vétetik, mely szerint a muzulman emb r esküje felér az írott bizonyítékkal, hatályon kívül helyezettetik.

3. Semmiféle „ottomán alattvaló” sincs kizárva a polgári és katonai hivatalokból; a hivatalnokok elmozdíthatlanok.

4. Képviselő-kamara alakittatik, mely szabályozza a költségvetést, kiveti az adókat és ellenőrzi a kiadásokat. Az államtanács oly intézménynek alakittatik át, mely megfelel a francia senatusnak, vagy az angol felsőházaknak.

6. A tulajdonjog a különféle európai rendszerek szerint szabályoztatik. A wakusz (mecsetek) birtokai; megszűnnek. — Az ipar előmozdittatik.

7. A Napoleon-Codex mintájára codex fog szerkesztetni. A birodalom főbb városaiban jogtudományi intézetek létesíttetnek és vegyes liceumok.

A török fővárosból.

Konstáninápoly, jul. 25.

(A kleki kikötő elzárása. — V. Murad betegsége. — Török-papirpénz.)

Az igazgatóság, mely a kleki kikötő elzárása miatt a portán erőt vett, még nem csendesült le. E rendszabály tagadhatatlanul kedvezőtlen következménye a török hadviselésére nézve teljesen indokolná a porta rossz kedvét, ha a Török- és Oroszország közt fennálló szerződés folytan ez utóbbinak magatartása nem volna még indokoltabb. Az egész ügy 1703. óta szerződés által van szabályozva. Ez időben Velence és Törökország jogaikat e területre s a klek-i vizekre közös egyetértéssel állapították meg. Az első francia császárság bukása után Ausztria birtokába lépett e területnek s azóta különböző szerződések biztosították jogát. Elég kiemelni, hogy 1853-ban Leiningen herceg konstáninápolyi küldetése folytán a két hatalom közt megállapodás jött létre, mely szerint a kleki kikötő végleg „zárt tenger”-nek (mare clausum) határozottat meg.

E megállapodásban a porta formszerint elismerte Ausztria azon jogát, hogy a kleki kikötőt elzárhassa. Különböző alkalmakkor ismét megerősíté a porta e jogot az által, hogy Bécsben felhatalmazást kért csapatainak a kérdéses helyen való kiszállítására. Kétségtelen, hogy a kleki kikötő nem tartozik Törökországhoz, hogy e hatalomnak egyáltalán nincs joga hajóinak bevitelére s államosztatására e kikötőben; hogy ha erre Ausztria többször engedélyt adott, azt pusztán szíveségből tévé.

Az ok, mely Ausztriát arra birta, hogy

köböl Bukarestbe látogatástokra szándékoztak. Ezt Heck mondá, kinek leánya a fenforgó körülményben Horvátéktól haza menesztetett. Buda S. Konstáninápolyon keresztül utaztában nekem komolyan nyilatkozott, hogy határozottan szakít az általa képviselt ügygyel. Reális volt nehélye. Másnak azt mondá, hogy a legio főhadbírájává lett kinevezve; azonban legio ma már nem létezik. Még mindig hiszi, hogy ő gazdag ember, habár a selymérek sem tojtak aranyat u. m. Bukarestben.

Ime mindenről pontos tudósításom. Kedves nődet forrón tisztelem.

Te is fogadd nagyrabecsülő hálásképzőritásomat. Rólam szívesen emlékező bukaresti hazánkfiat nemvemb üdvözöld. Mester irta nekem hogy sok mondanivalója volna és elvár házához t. i. Kalaszásra.

Dr. Oroszhegyi

XII.

Dr. Oroszhegyi apósa n.-várad Somogyi Dániel levele N.-Váradról Bukarestbe 1863. jan. 11.

Igen tisztelt t. ur!

Egy bánatos szívű atyának egyetlen kedves gyermeke ily korai halálán való fájdalomban való szíves és érzékeny részvéteért, vegye érzékeny hálámat s őszinte köszönetemet. Az, aki e nagyszerű csapást reám mérte, adjon erőt annak keresztényi módon való elhordozására s az az által okozott sebeit a megsebbezt szívűeknek minél előbb gyógyítsa meg. Kedves Józám levele ily hosszas elmaradás mármár a legrosszabbakat hagyá sejtene. Hála istennek, hogy mégis nem ugyan! A midőn ezen levélben mielőbb lehető kézbesítése iránt szíves tisztelem mellett újból feikérni bátor vagyok, tisztelettel maradtam

alázatos szolgálja.

Somogyi Dániel.

a kikötő elzárásának jogával éljen, jelezve van a helyzet által, melyben a hatalom szláv alattvalóival szemben áll. Utóbbiak rokonszenve a törökök ellen küzdő törzsrókonaik iránt nem épen platonikus természetű, s Ausztria elé különös kötelességeket szab. A hatalmak közti jó szomszédsági viszony nem mehet annyira, hogy a közéke megzavarásának veszélyét idézze elő. Ausztria nem áldozhatja fel belső nyugalmat, hogy kedvére legyen a portának.

Méltányolható ildomossági tekintetéből nem közölték eddig bővebb részleteket a szultán betegségéről. Ez ifjú és szerencsétlen fejedelem a trónraléptét követő heves izgalmakat nem tudta elviselni, s igen súlyos agybántalmak veszélyezteték életét is. A szigorú elzárkózottság, melyben nagybátyja uralkodásának utolsó évei alatt élt, az elpuhító hárem élet, szeszies italok tulságos élvezése s talán természetes hajlandóság is okozói voltak a sajálatraméltó állapotának. Beszélnek azon óhajtasáról, hogy a trónt fivérének, Abdul Hamidnak engedje át.

Talán nem egyéb e hír, mint vizshangja a miniszterek azon óhajtasának, hogy véget érjen a helyzet, mely reájuk s az államra nézve tele van veszélyekkel. A gyors megoldás mindenesetre szükséges, s remélni lehet, hogy az nem is várat soká magára.

A legutóbbi minisztertanács hoaszas viták után elhatározta, hogy a pénzükségnek 2 millió font sterling értékben kényszer-forgalmi papir pénz kibocsátása által véget vet. E sajnálatos rendszabálynak csakis árnyoldalai vannak, s mégis ez az egyetlen eszköz annak megakadályozására, hogy a hivatalnokok éhen ne haljanak. Tíz hó óta ez emberek mítsem kaptak, s a legnagyobb nélkülözéseket szenvedik. A papirpénz nagy elértéktelenülésének meggátálása végett belegyezett az Ottoman-bank, hogy maga eszközli a kibocsátást.

A Királyhágón inneni kerületi tűzoltó-szövetség statisztikája.

(Folytatás.)

Kolozsvári önkéntes tűzoltó-egylet székhelye Kolozsvár, Kolozs megye, alapítottát 1872. augusztus 4-én, begyakorolta Stirling János, van 303 működő, 17 alapító, 78 pártoló, összesen 398 tag, 100 lakóra 14 tűzoltó, vagyis ugyanannyi százalék esik. Az egyletnek jelenlegi előljárója Djeák Pál főparancsnok, hites ügyvéd. A csapat mászóokra (28), szivattyusokra (152) és rendfentartókra (120) oszlik, a tisztesek száma 22.

A működő tagok foglalkozásukra nézve kereskedő 25 (8.2%), iparos 125 (41.3%), tisztviselő 54 (17.3%), lelkész és tanító 9 (2.9%), egyéb foglalkozású 90 (29.8%). Az egylet három feeskendővel rendelkezik, mindannyi nyomó s szívó készülékkel ellátva, kettő kocsi feeskendő, a harmadik mozdony-szerkezeti u. n. „Széchenyi”, e három gép és a szerelvények legnagyobb része Walser Ferencz budapesti gyárában készült. A leltár a viszonyoknak megfelel. A személyes felszerelés mindhárom osztálynál fénymázás talpból készült bőrtarajos sisakból áll, a mászók kenderövet, vas zárkapcsot és szájszivacsot tászkával, baltát, csőkötelet, nyakbort, mentőszegyet, mentőkötelet, jelzősípót, esetleg szémveget viselnek, a szivattyusoknak fénymázás bőrvövek, baltájuk és jelzősípuk van. A tagok saját költségükön beszerzett egyenruha indigó-kék zubbony, jobb melloldalon Ö. T. veres betűkkel, hosszuszárú csizmába huzott bő szürke nadrág, bőrsipka, veres karkötő fehér Ö. T. betűkkel, rendfentartóknál a karjelvény fehér. A betűk pirosak, a tisztesek rangját a zubbony balkarján 1—3-ig terjedő ezüst szalag jelzi, a főparancsnok kézelőjén széles ezüst paszmánt. A feeskendőház és szertár pléh-fedél alatti tágas köszinből áll, mely a tűzoltó-talep egyik oldalát foglalja el, mindkétfelé kifelé nyíló kapukkal. A mászóház 16 méter magas, háromemeletes épület — volt, alul szekérszín, mely azonban az 1876. április hó 22-ki nagy tűzvész alkalmával leégett, de közelebből ujjal fel fog építtetni. A jelentési évben mászókkal 72, szivattyusokkal 24, öszgyakorlat 14 és 8 menetgyakorlat tartatott, a látogatás rendes volt. A mentésnél nélkül mulasztók fokozatosan a főparancsnok vagy helyettese által szóval megintetnek, írásban megfeddetnek végre az egyletből kizáratnak. A rendes gyakorlatok a m. kir. honvédség, a szergyakorlatok a pesti tűzoltó szabályzat szerint végeztetnek. Az egylet működési területe Kolozsvár, esetleg Kolozs-Monostor számszédos község területére terjed ki, nagyon ritkán és kivételesen vidékre is. Az éjjel-nappali őrködést a város által fizetett 10 városi tűzoltó teljesíti, kik külön szolgálat alatt (ki 400 frtal van díjazva s az önkéntes egyletnek egyszersmind szertárnoka) évi 300 frt fizetés, téli s nyári ruházat, lábbeli, szállás, világítás és fűtés mellett a tűzoltó telepen és őrtoronyban folytonosan őrködnek. A jelentési évben 16 tüzeset vette igénybe az egylet tevékenységét; a

marosvásárhelyi 1876. áril 12. 13-ki és a kolozsvári áril 22. 23-i nagy tűzvészeknél buzgóan működött, ezen utóbbi alkalommal égett le az egész mintzerű tűzoltótelep és őrtorony is.

A tűz jelzése az őrtoronyból a városház, városi tűzoltótelep és kozmonostori gazdasági tanintézeti tűzörtségnyeliségek között felállított táviradi összeköttetés által a helyi viszonyok szerint meghatározott jelekkel és az őrtorony tetején levő brangnak a város 10 kerülete szerint szabályozt kongatása által, történik, melyet a hitfelekezeti csapomok harangozóit átvesznek. A riasztást a egylet, valamint a helyi állomások cs. és r. sorhad és m. kir. honvédség dobosai s kürtjei végzik. Az egylet éjjel, nappal két fogat rendelkezik, mely a tűzoltótelepen van elhelyezve, ezeken kívül esetleg a városi bérkocsik fogatai is igénybe vételnek. A tűzfutári zólgálat feljlesztésére városi lovas rendőr áll rendelkezésre. Az egylet három szaklapot járt, melynek olvasására a tűzoltótelep helyiségéből berendezett parancsnoksági szobában bá alkalm nyílik. Az egyleti könyvvezetés a pénztár kiöl, anyakönyv, jegyzőkönyv, óhaj- és passzönyv, színházi s éjjeli őrségi könyv, napjarnakönyv és tűzkrónikára terjed ki. A töltés elméletéből koronként előadások tartanak, a városnak tűzrendészeti szabályrendeletét a nagy tűzvész után egy nyoloztagu bizottig elkészítette, a városi képv.előbizottság fogadta s jóváhagyás végett a nmlgu m. kir. belügyministeriumhoz felterjesztette; e szabálendelet jelentéstevő egylet szerint az abba felállított általános szabályok helyes és cselebr voltánál fogva a maga nemében páratlan. Anyagi segélyben a város részesíti az egylet, e célra szolgál a pártoló tagok díi, táncz és hasonló mulatságok jövedelmei és egyes adakozók adományai is, az egylet beitele 1876-ben 3104 frtot, kiadása 2726 frtotett. A tűz alkalmával sérültek részére seályalap van, mely ez idő szerint 753 frtból 1. A helyi hatóságtól az egylet tűzvész esetén íggetlen, különben a viszony barátságos. A „Vioria” biztosító társaság 1872 től kezdve öt ven át 200 forinttal segélyezi az egyletet; a jbbi Kolozvárt székelt biztosító társaság s pénzintézet esetről-esetre nyújt adományoka.

Nagy szebeni önkéntes tűzoltó egylet, székhelye Nag Szeben, Szeben székbén, alapítottát 1872. december 22-én, begyakorolta Milutinovich Józ, van 178 működő és 442 pártoló összesen 620 tag, 100 lakóra 0.93 tűzoltó, vagyis ugyanannyi százalék esik. Az egyletnek jelenlegi előljárója dr. Lindner Gusztáv főparancnok, a nagy-szebeni m. kir. jogakadémia igazgatója. A csapat mászókra (19) szivattyusok (66) vízszerrzőkre (39) és rendfentartókra (15) oszlik, a tisztesek száma 27. A működőtagok foglalkozásukra nézve: kereskedő 5 (2.8%) iparos 150 (84.3%) tisztviselő 9 (5.1%) lelkész és tanító (3 1.7%) egyéb foglalkozású 11 (6%). Az egylettel legnagyobb részben Magirusumi (Würtembergben) gépgyáros és a béi Knaust szerelték fel, van két négykerekű lósi-feeskendő, valamint egy négy és egy két kerekű mozdony hydrophor Magirustól és két négykerekű kocsi feeskendő Knausttól, mir a hat gép nyomó és szívó készülékkel van ellátva, négy régi szerkezeti nagy feckend rendelkezésre áll; a szerelvények és eszközök leltára a szövetség összes egyletei között leguabb. A mászók a dálnémet sárgarézsísisoka viselik, nyakbórral, kenderövvel, lipesei zárkocscsal, mentőkötéllel, baltával, mentőszeg, csőkötéllal, szivacsos, lámpával és jelző spal, a szivattyusok és vízszerrzők fekete bőrsipkát, nyakbórral és fekete bőrvövel vannak ellátva, előbbieik siphája zöld, a vízszerrzők fehérvörösisikkal van ellátva, végre a rendfentartók sárgarézsísisakot és rövid egyenes kardot (Yagan) viselnek, azonkívül részint zároló kötet, részint mentőzacskókat pantallér módjára, részint szerelvénytáskákat viselnek. Az egyruhát a legtöbb esetben az egylet szerzi be, élen indigókék posztó, nyáron kék és feh vászson zubbonyból áll; a tisztesek rangját sisakon lószórforgó, siphán aranyujtás a glóron rózsák és az övön a vörös fekete sávok jelzik. Az egylet a város központjánál két kivételül egymás mellett fekvő szertárral b, mindkettő tágas, szellős, száraz, ajtaik kifelé nyílnak, kipadlózva, az egyik fűthető. A négy lles közül egy-egy a főparancsnok és a szertárnál van, kettő tűzoltó őrszobában talál helyet. Mászóházul a város egyik régi tornya rendezett be, melynek két oldalán két emeletben egymás mellett két alakot lehet használni. A jelentési évben mászókkal 22, szivattyusokkal 16, vízszerrzőkkel 9 gyakorlat tartatott, öszgyakorlat 3 menetgyakorlat 2 fordult elő, a riasztás a mászókra nézve az octoberől maruig terjedő hónapokban hetenként kétszer kielező. A gyakorlatok látogatása kielegítő, a mulasztásoknak egy tizedrésze mentésnélkül volt; mentésnélkül mulasztó intéés, fedés és kizárás által sujtatik. A rend és szergyakorlatok a gráci szabályzat felhasználásául hajtátnak végre. A működési terület a vár és külvárakokon ki-

vül Szent-Eszébetfalva, Disznód Kis-Torony és Keresztényiget, Nagy és Kis-Csűrre is kiterjed.

Nappi szolgálat ünnepnapokon, népnepnapokon, országos vásárokat és más rendkívüli alkalmakkor szokott teljesíteni, színházi órák csak tűzveszélyes daraboknál van gyakorlatba. Az éjjeli őrséget 4 tűzoltó és a tűzoltó szolgálatra begyakorolt városi utcáseprők köz 3 ember teljesíti. Az 1875 június 1-je óta 18 tüzészet vette igénybe az egyelet működését, tűz jelzése az állandó toronyóráság felvilágosítója és jelentés által történik, jelen évi június 15-étől kezdve villanyos táviradai jelző működik. A riasztásnál őrtorony harangozással a cs. kir. katonaság és a tűzoltó egyelet kérés dobszóval teljesítik. Az egyelet nappal egyérfogatával rendelkezik, valamint a szertartónem messze állomásozó bérkocsisokat is igénybe veheti, vasár- és ünnepnapon két fogat, órától este 6 óráig reggel állandóan négy fogattal rendelkezik. Az egyelet hat szaklapot írt, a tűzoltó könyvtár kezdeményezve van és 3 kötet számlál, a lapok a tisztességek között törzsetnek. Az egyeleti könyvtár a pénztárin ivul anyakönyvek, gyűlési jegyzőkönyv beadványi jegyzőkönyv, őrségi és gyakorlati jeletés, valamint tűzkrónika vezetéséből áll, parasztkönyv nincsen. Téli át tásas összejöttek alkalomával a tűzoltás elméletéből kórként előadások tartatnak. Nagy Szeben városa 1873-ban tűzoltó szabályrendeletet alkotott, mely a céljának nagyon jól megfelelt, miután az egyeletnek tűz esetén önálló működést biztosít csak beutasóknál van a parancsnok a rendigazgatóság belegzéséhez köve. Az egyelet a városi hatóság rendesen 3996 frt, kiadása 355 frt volt. Tűz alkalmával sérültek részére segély alap létezik, melynek tőkéje jelenleg 400 frt. A tűzoltó egyelet működése a városi hatóság és katonai parancsnokságban erőlyes támogatásra talál; a tűzbiztosító társulatok néha énszégelyben részesítik az egyeletet. Az egyeleti ársas élet fejlesztésére kórként táncmulatgok, kedélyes estélyek, erdei ünnepélyek ébálok rendeztetnek. Az egyelet végül azon sgs indítványt adja be, hogy a kerületi szetsg választmányá hassen oda, hogy az ari országos tűzoltó közgyűlés mindecsetre megtartassék és egyszersmind megfelelő munkaprogramról is gondoskodjék.

(Folyt. köv.)

Városi közügyek.

A városi bizottság pénteken f. é. augusztus 4-én du. 3 órakor a városház szokott termében tartandó közgyűlésének tárgyai:

1. Sentesített országos törvények bejelentése.
2. M. k. belügyministeri rendeletek a közegészségügyi bizottság alakítása és 12 tagjának megválasztása iránt.
3. Simvevcsák jelentései több rendbeli számadás, évszerint: a házi-, szegény-intézet-, árvai pénzárak számadásainak, városgazdai, főtéri tempom épületkörének kisajátításai alapjáról készült a marhaszemle, valamint eb-ado számadások felülvizsgálatáról.
4. Ávárosn összeírt tűzöl fakémények megszüntése felett határozat.
5. A izraelita temető bővítésére kért hely iránt intézkedés.
6. Tmási János és Benedek Józseftől kisajátítandó telekrészek árának megállítása.
7. Aházi és kaszármai pénztárak némely bevehetetlen követeléseinek kitorlése iránt javaslat.
8. róf Andrásy-szobor iránt Kloesz szobrásztólított ajánlat.

Kelovárt, augusztus 2-án 1876.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1876. augusztus 3.
— **raun Mór** marcvásárhelyi lakos vezetéknéknél „Barná”-ra kért átváltoztatása a m. kir. elügyminiszteriumnak f. évi 33113. számu reueletével megengedtetett.

— **őuri esküvő.** Báró Bánffy Ernő, arisztokráták fiatal nemzedékének e kiváló tagja tegnap tartá esküvőjét gróf Eszterházy Czeczillel, köztisztviselőben álló tudósunk, gróf Eszterházy János bájos leányával, a gr. Eszterházy pótban. Aristokratának városunkban időző össz férfi s női tagjai csaknem teljes számmal jelen voltak, osztozni a Bánffy s Eszterházy család örömmünnepélyében s gyönyörködni a deli ifjú pában. Az esketési szertartás Veszely Károly plébános és Szász Domokos ef. lelkész végezték. A megható ünnepélyt sám lakoma zárta be, melyen báró Kemény György és gróf Eszterházy Kálmán a boldog ifj. párért, Szász Domokos az örömszülékért br. Bánffy Dező a kórágyon szenvedő nagházankánának gr. Mikó Imrének országészerte hajtott gyógyulásáért emeltek poharat. A lakoma után az ifjú pár azonnal elutazott, ngával vive a jelen voltak szívből fakadó szerkeskivánatait, melyek a mi lelkünkben is élek visszhangra találnak. Isten áldása kísérje őket.

— **A br. Bánffy Ádám** kárára elkövetet válaszüti lopásnak a hősét már kézrekerítette rendőrségünk. A báró ur gyanuja ugyanis egy Molnár János nevű kolozsvári születésű volt cselédjére esett, ki már több ízben állott a bünyenyítő bíróság előtt s ki már hamamos idő óta nem volt Kolozsvárt látható, tegnap délután azonban hazaérkezett — valószínűleg a „vállalatból” — s a rendőrség aztán az este rögtön elcsipte is. Vallomása hihetőleg felvilágosítást fog nyújtani az ellopott ezüstneműek hollétéről is.

— **Jókai Mór**, több barátja szíves meghívására engedve, hosszabb körútra Erdélybe indul. Szathmárt a megye főispánja, Domahidy Ferencz fogadja, onnan aztán Kolozsvárra jön, hol gróf Teleki Sándor — ki egykor Petőfinék is szíves házi gazdája volt Koltón — várja, előre jelentvén táviratilag, szokott kedélyes modorában, hogy „rendelkezéssedre állók mint fuvaros, csicserone és csorbadzsi.” Nagybánya vidékének megtekintése után Torda vidékét, majd Torockót szándékozik meglátogatni s egyáltalán azon helyeket, hol a „Hon”-ban legközelebb megjelenendő regénye „Egy az isten” játszik. E regényt a „Gartenlaube” ellensúlyozására nem rég megindult bécsi „Heimath” fogja közölni Dux Adolf fordításában.

— **A fennebbivel** kapcsolatban jelezük, hogy Jókai a holnap déli vonattal érkezik s tisztelői a pályaudvaron nagy számban fognak megjelenni fogadására. Jókai ezuttal két napot időzik körünkben aztán Thorockóra rándul szintén két napra, miután ott „Egy az isten” czim alatt munkában levő nagyszabású regénye számára nép- és helyismeit tanulmányokat akar tenni.

— **A „Dalkör”** néhány nap óta regeli próbáit a lövöldében, a nagy dalcsarnokban tartja s az üdülést kereső közönség gyönyörrel hallgatja a szebbnél-szebb dalokat. Közelebből tartandó rendkívüli dalestély programjába föl lesz véve az a versenydarab is, melylyel az első díjra fog pályázni. Előre is fölhiujuk rá a műpártoló közönség figyelmét.

— **A „Kolozsvári Dalkör”** t. elnökétől a következő nyilatkozatot vettük: Vonatkozással a becses lapok július 30. számában a Dalkör ig. választmányához intézett interpellációra, egyszerűen annyit jelentek ki, hogy az ig. választmány valamint eddig, ugy az incriminált esetben is ösmerte s teljesítette kötelességét, a mirol a névtelen interpelláló ur, ha ugyan jogában áll megtekinteni az egyelet jegyzőkönyveit, személyes meggyőződését szerzethet is magának. Kolozsvárt, 1876. aug. 3. A Dalkör ig. választmányja megbízásából Szász Domokos, elnök.

— **Matlekovits** miniszteri osztálytanácsos a napokban Erdélybe érkezik. A Romániával kötött kereskedelmi szerződés ügyében osztrák-magyar és romániai szakferiákból álló vegyes bizottság alakult, mely működését közelebből megkezdji. A miniszteri osztálytanácsos utazása is ez ügyben történik.

— **Hymen.** Nemes Szathmármegye hölgykoszorujának egyik díszét, Lengyel Anna kisasszonyt Lengyel Kristóf szathmármegyei földbírtokos kedves leányát mult hó 26-án jegyezte el Dr. Lengyel Márton szatmár városi gyógyszerész.

— **Deanu** el van fogva! E hír terjedt el kedden délbén N.-Szebenben, s azonnal nagy néptömeg gyűlt a tör vénycsk épülete elébe, minthogy mindenki látni akarta a híres rablót. E fáradozások azonban sikertelenek voltak, mert az elfogott nem Deanu, hanem Kálmán Dávid nevű izraelita volt, ki szekerest, egy román egyént a késsel úgy szurt nyakon, hogy a bántalmazott lelkét kiadta volna. Az izraelitát a mezei munkások vitték a törvénytörés elébe.

— **Nyilvános számadás** a sétatéri egyelet választmányja által a sétatéri közalap javára e. f. évi jun. 5-én és folytatólag jul. 16-án rendezett népünnepélyi jövedelméről. Összes bevétel 523 frt 98 kr, mely összeghez felülfizetés járultak: Gr. Eszterházy Miquel 10 frt, István ur 1 frt 80 kr, Holdampf Gerő 1 frt 80 kr, Rucksa János ur 80 kr, Allenberg ur 70 kr, 4 névtelen adakozó 3 frt 90 kr. Ezen bevétellel szemben következő kiadások voltak, u. m. zenéért 105 frt, tűzijátékért 48 frt, nyomtatványokért 28 frt 95 kr, rendőri díjakért 23 frt, ács munkáért 16 frt, jutalmakra 15 frt 12 kr, s így összesen 250 frt 57 kr. Levonva ezen kiadásokat a fentebbi bevételeiből — a tiszta jövedelem 273 frt 41, azaz kétszáz hetvenhárom frt és 41 krajczárt tésszen, mely összeg a sétatéri közalap pénztárába átvétetvén, nevezett alap 1873/6 évi delezitje apasztására fordítottat. Az alólítottak a sétatéri-egylet választmányja nevében, szíves köszönetünket nyilváníjuk, ugy a rendezés körül fáradozó t. cz. polgártársaknak, mint a t. cz. felülfizetők és a t. cz. közönségnek, kik ezen jövedelem eszközölésében közreműködtek, illetőleg azt lehetősték. Kolozsvárt, 1876 aug. 1. Tauffer Ferencz elnök. Dr. Hincz György sétatéri pénztárnok.

— **Veszélyben forgó sóaknák.** A mármarosmegyei, sugatagi sóaknák, veszélyben forognak. Számos év előtt kettőnek munkáltatása be lett szüntetve, mert a víz-erek nem voltak teljesen kiszivattyuzhatók. Annyi idő után a tavaszi hó-olvadás s a nyári záporok a mély völgyben fekvő áregekbe törtek, s ma az egész község rémülten várhatja egy közel katasztrópha bekövetkeztét. A kórnány okosan tenné, ha a milliókat rejtő telepet szakértők által megvizsgáltatná; s a természetdudók kiándulónak is szíves figyelmükbe ajánljuk e körülményt, a kik talán még legtöbbet tehetnek e tekintetben.

— **Nagy szerencsétlenség.** Szilágy-megye Alsó-Szopor községében f. hó 26-án rendkívüli szerencsétlenség történt. Steinberg Lipót ottani lakos és haszonbérli neje eladó szép nővérével és 6 éves fiacskájával fürödni mentek a Krasna folyamba. A kis fiucska nagynénjével játszani kezdett, de egyszerre elmerült; nagynénje mentésére rohanya szintén elmerült, ekkor a kétségbeesett anya utánok rohanya a mélységben szintén elmerült; mindhármán a hullámok földoztatjai lettek. A borzasztó csapás két köztisztviselőben álló nagykarolyi családot sújtott: Spicz Anait, mint édesapát és nagypapát, és Steinberg Lipótot mint férjét és a hat éves kis fia édes anyját. Mindhárom hullt N.-Károlyba szállították s ott nagy részvét közt temették el; az anya holttestét csak negyednap múlva találták meg a folyam fenekén.

— **A püspöki kar értekezlete.** A magyar püspöki kar különösen közoktatási s iskolai kérdések tárgyalása végett már régebben tanácskozmányt öhajtott tartani. Simor bíbornok ennélfogva aug. 3-át tűzte ki a tanácskozás idejéül. Ha akadály nem jó közbe, 6 emja is e napra a fővárosra váratik. Egy pár püspök — írja a „M. A.” — már is jelen van.

— **A piarista rend** nagy kihatással bíró reformot léptetett életbe a kezelése alatti gymnasiumok tanárainak kiképzése tekintetében. Eddig a hazai szerzetes rendek kevés gondot fordítottak arra, hogy iskolák tanárai a középt. tanári vizsgálo bizottság által kiállított diplomával bíranjak; — arra pedig épen semmit, hogy ezek a szükséges magasabb kiképzést az állam egyetemén nyerjék. Most a piarista rend e tekintetben kezdeményezől lép föl, a mennyiben a theológiát elvégzett növendékeket jövőre a budapesti m. k. egyetemre küldi a bölcsészeti tanfolyam hallgatására. Ezen intézkedésben az érdem oroszlanrészre Somhegyi Ferencz rendfőnököt és egyetemi tanárt illeti.

— **Az erdélyi szorosok** erősítéséhez hozzá kezdettek. Mint a „Tageblatt” értesül, az Erdélyben állomásozó utász csapatok a déli határszálen fekvő szorosok erősítésére kiküldetnek. A verestoronyi s a brassai szorosoknál állítólag nagyobbbszerű erősítési munkálatok hajtatnak végre. A verestoronyi szorost több Bécshől érkezett műszakitiszt és czélből vasárnap meg is vizsgálta.

— **Székács József temetése** tegnapelőt délután fényes és nagy közönség részvételével megtörtént. A székács József, Dalmady Győző, Fraknói, Vadnai, Hunfalvi János; ott láttuk b. Kemény Gábor államtitkárt, Jekelfalussy min. tanácsost, Kerkápolyt, Bója Gergelyt, a főváros részéről Ráth főpolgármestert, Kammermayer, Gerlóczy polgármestereket, s számos bizottsági tagot. Azon kívül tömérdek néptömeg volt a temetésen, mely a Deákterti csaknem egészen megtöltötte. A koporsó a templomba bevitetvén, Szeberényi a szószékre lépett, s meleg hangon tartott beszédet mondott az elhunyt fölött. Utána Dolese helybeli lutheranus pap mondott német beszédet. A menet 6 órakor indult meg a kerepesi temető felé, hol az elhunyt jelesnek holttestei az örök nyugalomnak adattak át.

— **Szörnyyszülött.** Klein Ferencz disznói kereskedőnek egy fekete-fehér foltokkal ellátott macskája van, melynek öt lába van. A legcsudálatosabb a dologban az, hogy a kis állat menés közben mind az öt lábát használja.

— **Ozmán pasa**, kit a montenegróiak a vrbizai csatában elfogtak, a „P. L.” szerint magyar, neve Farkas, igazabban Wolf. Ozmán pasa 1848/49-ben a honvéhadhsereg soraiban harcolt és akkor vette föl magyar nevét. Bem parancsnoksága alatt küzdött és főhadnagysággal vitte. A hírneves tábornokkal ő is török területre ment át és muzulmáná lett. Kitűnő nyelvismereténél fogva kineveztetett a konstantinápolyi katonai akadémiai tanárának, és oktatta a császári hercegeket is. A krími háboru alatt a beyvé előlépett Ozmánnak feladata volt: a török, angol és francia hadsereg közti levél váltást eszközölni; a nagy hadjárat után Ozmán bey pasává lett. Hazánkja a legbüzsőbb muzulmanok közé tartozik és ritka lelkesedéssel nézi az iszlám tanait. Neje egy török

kelő török hivatalnok leánya és 13 éves leányát egy évvel ezelőtt vette el egy fiatal török, ki már most kiváló diplomacziái állással bír.

— **A hőség Amerikában.** Az atlanti tengeren tuli lapok mindannyian jelentik, hogy jul. első felében rekkenő hőség uralkodott Amerikában. A jul. 10-én napszúrás okozta halálesetek száma nagyobb volt, mint valaha. Newyorkban magában e napon 222 ily halált szenvedtetett temettek el. Különösen a kis gyermekek közt dul a halál rettenetesen. Ugyane napról jelentik Washingtonból: A hőség oly nagy, hogy az építést abba kellett hagyni. A napszúrás által ért személyek közül 12 meghalt, s sok veszélyben forog. A washingtoni nemzeti képviselők termében 102 foknyi volt e hőség. Philadelphiából írják július 10-éről: A kiállítás ma délelőtt a rettentő hőség dacára is — 102 fok árnyékban — jó látogatottságnak örvendett. Számos napszúrás fordult elő, mely 15 esetben halálos kimenetelű volt. Három kocsinak meggyűlt a baja az uton és a kiállítási téren összerogyott személyek hórházba szállításával. Július 11-én a hőmérő délután 105 fokot mutatott árnyékban. Ugyane napon esett is, mely hűtőleg hatott.

— **Necrológ.** Beukner József, mint férj Szarvadi Sámuel és neje; Imre, Katalin és ezek gyermekei; Szarvadi Pál Belső-Szolnok megye alispánja neje és leányával és Szarvadi Adolf, mély bánattal jelentik a hű és feláldozó nő, illetőleg gyöngéden szerető jó leány, testvér sógori és nagynéne Szarvadi Katalin Beukner Józsefnének egy évi szenvedés után jul. hó 30-án reggeli 3/4 5 órakor életének 49-ik, boldog házasságának 24 évében, történet gyászos kimitált. Béke lengjen porai felett! Néma, 1876. július 30-án.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Budapesten aug. 2. 10 ó. 30 p. d. e.

Érkezett, aug. 1. 12 ó. 4 p. d. e.

Bécsi félhivatalos lapok megczafolják a Románia és Görögország szövetekezését, fegyverkezését, s tagadják, hogy Románia ultimatumot küldött volna a memorandum után.

A törökök előnyomulását a szerbek hivatalosan jelentik. Csernajeft jelentí, hogy Mirkovics dandára haditervből vonult Gramadától, Derventtől Knyazsevácz és Deligrádra.

Belgrádi hivatalos lap mondja, hogy kiterjedt hadvonaluk a Knyazseváczy kerület több községébe bevonultak, s roppant pusztítanak petroleummal.

Ejúb pasa és Sulejman szerb területen összeköttetésbe jöttek. Csernajeft Gargussovacznál van, a hol csatát várnak.

Mukhtar pasa Bilekből Trebinye segítségére indult, de visszavonult, mert 8 ezer montenegrói sereg fenyegette, mely az összeköttetést Mostar és Bilek közt elvágta, s Trebinyét Ljubomirnél fenyegeti, s egyszersmind Trebinyét cernirozzák.

A román senatus a monarchiánkkal kötött kereskedelmi szerződést kiterjeszté Német-, Francia-, Angol-, Görög-, és Olaszországra.

NYÁRI SZÍNHÁZ
III. bérlet 13 szám.

Kolozsvárt, péntek augusztus 4-én 1876.

Szabó Imre fellepteül:

FAUST (Margaretha.)

Nagy opera 5. felv. Írták Barbier és Carré, zenéjét Gounod K. fordította Ormai F.

Holnap, szombaton auguszt 5-én Halmy Ferencz ur, a budapesti nemzeti színház tagja vendégfellepteül:

Ház becsülete.

Színjáték.

Kezdeté fél 8 órakor. Vége fél 10 után.

KÖZGAZDASÁG.
Kimutatás a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet 1876. július havi forgalmáról.

Bevételek: Pénztármaradék a múlt hó 30-áról 96,587

frt 36 kr., 2. Betételek 57,436 frt 41 kr., 3. Kamat, feldíj és váltódíj 10,639 frt 89 kr., 4. Váltó úrlapért 287 frt 95 kr., 5. 1257 esetben visszafizetett kölcsön 459,503 frt 92 kr. Összesen 624,455 frt 53 kr.

Kiadások:

1. 1211 esetben kölcsön 432,391 frt 30 kr., 2. Tisztviselők fizetése 1069 frt 99 kr., 3. Irodai kellékekre 59 frt 64 kr., 4. Váltó úrlapra 350 frt., 5. Kamat 7 frt 9 kr., 6. Betét visszafizetések 97,927 frt 51 kr., 7. Adóba 1109 frt. 29 kr.

Pénztármaradék 91,540 frt 71 kr.

Összesen 624,455 frt. 53 kr.

Kolozsvárt, július hó 31. 1876.
Tauffer Ferencz, Wagner Ferencz, vezér-igazgató. könyvvezető.

Kozák Ede, pénztárnok.

Kimutatás

a kalotaszegi takarékpénztár 1876. jul. hav üzletforgalmáról.

Bevétel.

Pénztári maradvány június 30-ról 8688 frt 1 kr, betétekből 6788 frt 3 fr, visszafizetett letszámításokból 36,890 frt, visszafizetett előlegekből 1950 frt, letszámításokból 1109 frt 85 kr, előlegek kamataiból 3 frt 80 kr, beírás díjakból 1 frt 30 kr, tőkésített kamatokból 2651 frt 10 kr, késedelmi kamatokból 49 frt 49 kr, Erdélyi Egyesült Takarékpénztári részvények szelvényeiből 33 frt, egyesülési ház haszonbéréből 210 frt.

Összesen 58,375 frt 18 kr.

Kiadás.

Visszafizetett betétekből 4482 frt 79 kr, visszafizetett betétek kamataiból 11 frt 82 kr, letszámításokba 36,995 frt, előlegekre 190 frt, tőkésített kamatokra 2651 frt 10 kr, 1875. évi osztalék és kamatra 4000 frt, helyegilletékre 79 frt 86 kr, költségekre 14 frt 82 kr, napi biztosi díjakra 21 frt, tisztí és szolga fizetésekre 650 frt, pénztári maradvány július hó 31-ről 9278 frt 79 kr.

Összesen 58,375 frt 18 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tűzsdéről

Augusztus 2-án 5 % Metaliques 65,60 frt. Kamat —. 5 % Nemzeti kölcsön 69,— frt. 1860 iki államkölcsön 111,40 Bankrésztvények 8,58 Hitelrésztvények 142.— London 125,30 Ezüst 10165 Cs. kir. arany 5,92— Napoleon d'or 9,94— 100 mark német értékű 61,55

Urbéri kötvények: Magyarországi 72,75 Temesi 72,50. Erdélyi 73,50. Horvátország 8325.

Feladv. szerkesztő: Bekésy Károly.

— **Értesítés.** Az ipar-, kereskedelem s bármely üzlet t. cz. egyéneit tisztelettel figyelmeztetem, az általam kiadandó „Erdélyi képes kis naptár” (19-dik évfolyam) s az erdélyrészi hivatalos teljes tisztí czim- és név-tárral ellátott Erdélyi képes nagyobb naptár-am (8-dik évfolyam) hirdetési rovataira, a melyekben bárminemű hirdetményeket a legjutányosabb árban fogok közöztetni. E naptárak tizenkét ezer példányban forogván a nagyérdemű közönség kezén, a legalkalmasabb közegek a végett, hogy üzlettel mindenki egész éven át a nagyérdemű közönség figyelmébe és pártfogásába ajánlja. A hirdetményi díjak a legjutányosabbra szabják, ugyanis mind a két naptárban egész oldalnyi tért elfoglaló hirdetmény ára 8 frt, fél oldalnyi tért elfoglaló hirdetmény ára 4 forint. A hirdetmények legfeljebb augusztus 15-éig bérmentve alólirt könyvkereskedésbe kérem beküldeni, mivel e naptárak már szeptember elején meg fognak jelenni. Tisztelettel: **Stein János**, m. k. egyetemi nyomdász s az Erdélyi képes kis és nagyobb naptárak kiadója.

Van szerencsém a n. é. t. cz. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint Kolozsvárt a

Csapó Sándor czégnél

egy vasbutor raktárt

állítottam, hol is gyártmányaim a legjutányosabb árak mellett nagy választékban kaphatók.

Bécs, 1876. január hó.

Kitschelt Ágoston örökösei, a bécsi, londoni, párisi és müncheni kiállításokon 23 kitüntetésben részesült vasbutor-gyártó és csapó-udvari szállító.

Csapó Sándor Kolozsvárt.

(227)

(10—*)

Van szerencsém a t. cz.

Építész, Asztalos, Lakatos, Kárpitos és Bádógos mester urakat figyelmeztetni,

miután a vasalás és többféle abba a szakmába vágó czikkekkal,
ugy az asztalos szerszámokkal fel akarok hagyni,
ezen czikkeket

gyári áron alól számítom.

Méltóztassanak tisztelt urak megtekintés végett a nagy
Bazáromat meglátogatni.

Csapó Sándor Kolozsvárt.

Építész, Asztalos, Lakatos,

Kárpitos, Bádógos czikkek.

Akademie für Handel und Industrie in Graz

begint mit 18. September 1. J. ihr vierzehntes Schuljahr.
männlich-industriellen Bereich, sorgt für gediegene theoretische und praktische Ausbildung der Studierenden und verfügt zu diesem Zweck über ein Museum für ein technisches Laboratorium und eine mechanische Lehrwerkstätte.
Die Absolventen der Akademie haben das Recht zum einjährigen Freiwilligendienst, wenn sie vor ihrem Eintritt das Ungarisch- oder die Unterrealschule mit Erfolg zurückgelegt haben. Für solche Schüler, welche eine Vorlesung teilt, besteht ein besonderer Vorbereitungscours für das Freiwilligenjahr.
Anfragen, betr. Aufnahme, Unterbringung etc. erhaltet Auskunft und ausführliche Prospekte die Direction der Akademie für Handel und Industrie in Graz.
Dr. ALWENS, Director.

(313)

Pályázati hirdetmény.

A torockói községi leány iskola tanítónői állomására 300 frt. évi fizetés, 50 frt. helyi pótlék s szabadlakás élvezete mellett pályázat hirdettetik, felhívának ezen állomást elnyerni ohajtók — hogy tanképesítettsegüket, különösen a női munkákban jártasságokat igazoló okmányaitat 1. évi szeptember-hó 15-ig, alóli iskolaszéki elnökhöz küldjék be.

Kelt Torockó, 1876. július 29-kén.

KORONKA ANTAL, torockói lelkész.

(3—3)

(43)

(13—*)

MATICO-INJECTION

Grimault és társa párisi gyógyszerészek.

Ezen Párisból származó valódi Maticolevelekből készült gyógyszer határozottan a takar s mindennemű nyálkás kifolyás ellen, általában el van ismervé. Ez az egyetlen ilyen szer, melynek sikerében bízni lehet. A számos utánzás elkerülésére kérek: »Grimault és társa« című minden üvegen követelni. — Főraktár Bécsben Benno Raabe gyógyszerkereskedőnél, a Backerstrasseban.

Kolozsvárott Dr. Hintz G. gyógyszer. urnál.

Ugyancsak Bécsben Bruno Raabe Búckerstasse és Philip Röder uraknál.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók
következő legújabbban megjelent munkák:

BONCZ FERENCZ. A magyar közigazgatási törvénytudomány kézikönyve. A törvényhozás legújabb állása szerint. 3 kötetben. Ára 7 frt.
JÓKAI MÓR. Egész az északi polusig vagy mi lett tovább a Tegetthofal? Regény egy a hajón hátramaradt matróz feljegyzései után. 2 kötetben. Ára 1 frt 80 kr.

— A debreczeni lunatikus. Elbeszélés. Ára 80 kr.
CHERBULIEZ VICTOR. Saint Maur kisasszony jegyese. Regény. Ára 1 frt 40 kr.

— A három testőr és Warner Karoly Dudley. Az aranyozott kor. Amerikai regény. Ára a három kötetnek 3 frt.
RIBÁRY FERENCZ. Tiberius kora. Ára 1 frt 50 kr.
FEJES ISTVÁN. Egyházi beszédek. II. füzet. Ára 2 frt.
Hogyan neveljük gyermekeinket? Néhány szívből eredő szó az ifjú anyákhoz. Ára 20 kr.

Bragelonne gróf vagy tizévvvel később.

(A „három testőr“ és „husz év múlva“ regények folytatása és vége.)
Történelmi regény. Irta DUMAS SÁNDOR.
A 18 kötet ára 10 frt 80 kr.

Az 1848-diki reakció és ellenforradalom.

ROGGE WALTER után HOFFER ENDRE. Ára 1 frt 50 kr.

Csaba tragédiája.

Dramai költemény. Ára 3 frt.

BALÁS ÁRPÁD. Rétmivelés és legelőkezelés alapvonai. Ára 1 frt 20 kr.
GYERTYÁNFY ISTVÁN. Az ellenzéki szellem az iskolában. Ára 30 kr.
HORÁZ levele a Pizókhoz. Fordította Édes Albrt. Ára 30 kr.
FEJES ISTVÁN. Egy szép asszony. A Kisfaludy térség által 50 arany-nyal jutalmazott költői beszély. Ára 60 kr.
ENDRŐDY GÉZA. Photographiák. Beszély-gyűjtemény. Ára 50 kr.

Die Laubsägerei, sowie die Einlege- und Schnitz-Arbeit.

Rationelle und leichtfassliche Anleitung für Dilettanten.
Nebst einer nach den besten Hilfsquellen bearbeiteten Anweisung zur Verschönerung fertiger Holzarbeiten durch Politur, Lackieren, Beizen, Bemalen des Holzes, Spritzarbeit und Abziehen von Kupferstichen auf Holz von JOSEF WALLENEG.

Mit 23 Tafeln, enthaltend 104 Figuren & 3 Beilagen.
Ára 1 frt 95 kr.

Commers-Buch für den deutschen Studenten.

Zwanzigste, revidirte und vermehrte Stereotyp-aufgabe.
Kötte 2 frt 10 kr.

A tűzoltás Kolozsvárt.

Tűzoltók és a tűzoltás iránt érdeklődő közönség számára.

C. D. Magirus és L. Jung tán a kolozsvári viszonyokhoz alkalmazva.

Irta Bartha János,

sz. kir. Kolozsvár város és a kolozsvári önkéntes tűzoltók orvosa.

Ára 50 kr. Postán küldve 52 kr.

CSATATÉRKÉPEK a keleti háboru színteréről

25 krtól 1 frtig

hozzá való zászlócskák (törökök, szerbek, montenegróiak s felkelők)
tűzetje 10 kr. darabja 1 kr.

Távirdai gép- és kapcsolstan.

A posta- és távirda intézetnél alkalmazott használatára.
50 kömetsetű ábrával.

Irta SZÉKELY ISTVÁN magy. kir. távirdatiszt. A fűzve 1 ft 60 kr.

(303)

(4—12)

!Poloska-pusztító!

Elismert legjobb hatású

rovar-porom

és a szabadalmazott méregmentes

„ANTIPUTRIN“

mindenfélé prém, bőr (nyers és kikészített), szőkelemék, toll, gyapjú, posztó-kelme, bundák, butorok, szőr és selyem gondozására; s nem csak poloskát, csótányt, nyírbohagot, bolhát, legyet, hangyát és molyt pusztít, hanem azok petéit is teljesen töltözteti.

Akar igazán háborítatlanul aludni?

híntse be tehát ágát, szobait, konyháját az en rovar-porommal

Akar ön igazán pénzt megtakarítani?

híntse be tehát bundáit, kelméit, ruháit, szőnyeget és bútort az en megpróbált legjobb Antiputrinommal.

Elegáns pléhdobozban védőbélgelemmel ellátva 30 kr., 80 kr. és 1 frt

50 kr. és védőbélgelem alatt még sok fűszerkereskedésben is kapható.

Ismét-elárutóknak árendelés ma-

Ifj. Deutsch Jakab

Bécs, II., Schöllerhof

Budapest: Graf Jakab urnál, Nádorutca 17.

Mindenféle prém, bőr-, és földközötti bőr, szőkelemék, gyapjú és termények eladási és vevési bizománya és ágyúskasge.

(24)

(23—36)

A hamisítás ellen határozottan szavatol.

Dr. Popp J. G.

cs. k. udv. fogorvos, Bécs, Bognergasse 2. sz.

26 éven át kipróbált

Anatherin-készítményei

Odvas fogak betöltésére

nincs hatásosabb és jobb szer, mint fog-

plombeja, melylyel minden ember könnyen és legeszkélyebb fájdalom nélkül az odvas fogat kitöltheti. A fog plombe a fogmaradékkal és fog-

hussal egyestve minden további elrontást akadályozza és a fájdalomat csillapítja.

Anatherin szájviz

1 forint 40 krajczáros palackokban, legjelesebb szer csúszos fejtűk, a foghús gyű-

ládása, dagadtat és kischézo ellen; feloldja a meglevő fogkövet s gátolja annak újraalakulá-

sát, megerősíti a mozgó fogakat a foghús megzáródása által; s midőn a fogakat és foghúst minden ártalmas anyagtól megtisztítja, a száznak kellemes frissességet kölcsönöz, eltávolítja a százi-rosz bűzt csak rövid ideig használat után is.

Anatherin fogpép

E készítmény megőrzi a lehellet frissességét és tisztaságát, azonkívül arra is szolgál, hogy a fogaknak vakító fehérséget kölcsönöz, azok romlását gátolja s a foghúst megerősítse.

Egy csomag ára 35 kr.

Növény-fogpora

Annira tisztítja a fogakat, hogy napenkénti használatával által nemcsak az annyira kellemetlen borkő távolítatik el, hanem a fogak glazurja és fehérsége is mindinkább gyarapodik. — Egy do-

boz ára 60 kr. o. é.

Fogkefék felnőttek számára 1 darab 80 kr.

gyermekek 1 darab 50 kr.

Raktárak: Kolozsvárt: Engel J., dr. Hintz és Wolff gyógyszerészeknél, Kar-

vázy A.-nál, ugyszintén Erdély minden gyógyszer-tárában, illatszert és diszmit kereskedéseiben.

(292)

(10—10)

VONALZOTT-KÖNYVEK,

papir-, író- és rajz-szerek

ERDÉLYBEN legjutányosabban vásárolhatók

P O L C Z A L B E R T

ezelőtt Stein János papir-kereskedésében Kolozsvártt.

Ismét eladók tömeges vásárlásnál a lehető legnagyobb kedvezményben részesülnek.